

БОРИСОВ Назар Михайлович,
командир 214 навчальної групи,
Київський інститут Національної
гвардії України

Науковий керівник:

ПОСМІТНА Вікторія Віталіївна,
кандидат філологічних наук, доцент,
професор кафедри мовної підготовки,
Київський інститут Національної
гвардії України

ВИДИ МОВНОГО ВПЛИВУ В КОМУНІКАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ ПРАВООХОРОНЦІВ У ВИКОНАННІ ЗАВДАНЬ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Мовний вплив відіграє важливу роль у професійній діяльності військових правоохоронців, спрямованій на забезпечення безпеки, запобігання конфліктам і дотримання громадського порядку.

Уміння впливати засобами мови передбачає передусім уміння правильно обирати вид мовного впливу відповідно до умов дискурсу. Від того, який вид мовного впливу обирає

суб'єкт, значною мірою залежить результат спілкування, а отже, і подальший розвиток подій, що можуть уплинути не тільки на учасників комунікації, а й на інших людей, на суспільство загалом.

Це зумовлює актуальність дослідження видів мовного впливу, які застосовуються військовими правоохоронцями.

Мета цього дослідження – визначити ефективні види мовного впливу військових правоохоронців для виконання завдань з охорони громадського порядку в основних видах військових нарядів.

Мовний вплив розуміємо як усвідомлене або не усвідомлене суб'єктом спричинення змін у поведінці, емоційному стані, свідомості реципієнта, що відбувається в процесі мовного спілкування [2, с. 24]. Основним критерієм класифікації видів мовного впливу визначаються комунікативні цілі суб'єкта [2, с. 33–36].

Національна гвардія України посідає одне з провідних місць у забезпеченні громадської безпеки та підтриманні громадського порядку [3, с. 3]. Питання забезпечення

громадського порядку постає в межах проведення конкретних масових заходів [3, с. 6]. Охорона громадського порядку визначається як комплекс заходів, спрямований на забезпечення стану чіткої упорядкованості правовими нормами соціальних відносин осіб в громадських місцях та поза ними [3, с. 141]. Мета НГУ в контексті охорони громадського порядку полягає в забезпеченні безпеки громадян, підтримці правопорядку, захисту прав і свобод людини, а також у запобіганні злочинності.

Визначимо ефективні види мовного впливу військових правоохоронців для виконання завдань з охорони громадського порядку в основних видах військових нарядів, відповідно до їх класифікації [1, с. 2–4].

1. Ефективні види мовного впливу для військовослужбовців, які діють у складі військового наряду та виконують завдання охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки у **складі групи:**

- **обґрунтування:** пояснення громадянам причин обмежень чи вимог, наприклад, обґрунтування запровадження

певних заходів безпеки;

- **спонукання до дії:** заклик дотримуватись правил або виконувати розпорядження;
- **прохання:** у спокійних ситуаціях прохання може бути ефективним для запобігання агресії.

2. Ефективні види мовного впливу для військовослужбовців військового наряду, охороняють громадський порядок і забезпечують громадську безпеку у складі ланцюга, виконуючи завдання заборони або обмеження доступу сторонніх осіб до визначеної території чи визначених об'єктів:

- **інформування:** чітке та зрозуміле повідомлення про заборону чи обмеження доступу, наприклад: «Прохід заборонений через ремонтні роботи»;
- **спонукання до дії:** заклик залишити зону чи не порушувати межі;
- **прохання:** увічливе звернення зі зрозуміло сформульованим проханням, наприклад: «Будь ласка, не

заходьте за огорожу, це для вашої безпеки»

3. Ефективні види мовного впливу для військовослужбовців у складі мобільного резерву НГУ, які виконують завдання стабілізації оперативних умов у разі їх загострення:

- **переконання:** логічне пояснення ситуації з наведенням аргументів для зміни поведінки натовпу, якщо є ризик конфлікту. Наприклад: «Ваша безпека залежить від дотримання правил»;

- **формування певних оцінок і почуттів:** формування довіри до правоохоронців або апелювання до почуттів громадян. Наприклад: «Ми тут, щоб забезпечити ваш спокій».

- **спонукання до дії:** якщо ситуація напружена, може знадобитися заклик негайно виконати вимоги для уникнення небезпеки.

4. Ефективні види мовного впливу для військовослужбовців у складі наряду на контрольно-пропускному пункті, які виконують завдання проведення

превентивних заходів для забезпечення пропускового режиму:

- **обґрунтування:** пояснення причин зупинки чи перевірки документів, наприклад: «Це необхідно для забезпечення вашої безпеки»;

- **спонукання до дії:** заклик пред'явити документи або дотримуватися інструкцій;

- **прохання:** цей вид впливу сприяє більшій лояльності громадян, запобіганню конфліктів. Наприклад: «Будь ласка, пройдіть перевірку документів».

5. Ефективні види мовного впливу для військовослужбовців у складі патруля та виконують завдання контролювання громадського порядку на визначеному маршруті:

- **інформування:** повідомлення правил поведінки в зоні патрулювання. Наприклад: «У цьому районі заборонено перебувати після 22:00»;

- **спонукання до дії:** заклики дотримуватись громадського порядку;

- **прохання:** цей вид впливу ефективний в умовах спокійно комунікації. Наприклад: «Будь ласка, не смітіть у громадських місцях».

6. Ефективні види мовного впливу для військовослужбовців на **посту охорони громадського порядку (ПОГП), які** виконують завдання спостереження за територією чи об'єктом, здійснюють періодичний обхід:

- **інформування:** оповіщення громадян про наявність обмежень чи правил на конкретній території;

- **обґрунтування:** пояснення причин дій чи заходів. Наприклад: «Ця зона перебуває під охороною через підвищений ризик правопорушень»;

- **прохання:** цей вид впливу створює спокійні умови комунікації. Наприклад: «Будь ласка, уникайте перебування поблизу огорожі».

Таким чином, вдалий вибір видів мовного впливу військовими правоохоронцями є важливим інструментом у забезпеченні охорони громадського порядку, дозволяє зменшити ймовірність конфліктів і сприяє більш продуктивній

взаємодії з людьми. Для кожного типу військового наряду ефективними є різні види мовного впливу, залежно від завдань і конкретних умов. Важливим є вибір таких видів мовного впливу, які сприяють підтриманню взаємної довіри, уникненню конфліктів, спокою в суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Інструкції про організацію та несення служби з охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки військовими частинами (підрозділами) Національної гвардії України : Наказ МВС України від 24.12.2019 № 1089. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0195-20#Text>
2. Посмітна В. В. Мовна комунікація у професійній діяльності : навч. посіб. Київ : Київський ін-т НГУ, 2023. 188 с.
3. Забезпечення громадської безпеки підрозділами Національної гвардії України: організаційно-правовий аспект : монографія / Д. Ю. Толстоносів та ін. Київ, 2023. 174 с.